

**Svaz protifašistických bojovníků – místní organizace Horšovský Týn
(1945) 1948–1968**

Manipulační seznam druhého typu

EL NAD č.: 1922
AP č.: 464

Mgr. Radka Kinkorová
Horšovský Týn 2017

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu.....	6
III. Archivní charakteristika archivního fondu.....	7
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	8
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky.....	8
Seznam použitých pramenů a literatury.....	9

Příloha:

Seznam použitých zkratk	10
-------------------------------	----

I. Spisový materiál.....	11
II. Tisková dokumentace.....	13
III. Fotografická dokumentace.....	13

I. Vývoj původce archiválií

Po skončení druhé světové války se političtí vězni, odbojáři a ti, kteří bojovali na válečných frontách, sdružovali ve společných organizacích. Postupně vytvořili několik sdružení: Svaz národní revoluce (SNR), Svaz osvobozených politických vězňů a pozůstalých po obětech nacismu (SOPV), Sdružení národního boje za svobodu, Sdružení zahraničních vojáků, Sdružení českých partyzánů (SČP), Sdružení účastníků pražského povstání. Pod vlivem Komunistické strany Československa (KSČ) došlo v květnu 1948 ke sloučení jednotlivých organizací v jednu, jež byla pojmenována Svaz bojovníků za svobodu (SBS). Do této organizace se včlenila rovněž Československá obec legionářská (ČsOL) sdružující účastníky bojů 1. světové války a fungující již od roku 1921.

Nově koncipovaná asociace měla sdružit všechny bojovníky za svobodu v první i druhé světové válce a rovněž pozůstalé po těchto osobách. Stanovy svazu dávaly jeho členům za úkol pečovat o tradici československého boje za svobodu a působit tak, aby účastníci domácího i zahraničního odboje byli „nejoddanějšími a nejobětavějšími budovateli lidově-demokratického Československa“. Svaz měl i nadále podporovat brannost, zachovávat slovanskou vzájemnost, pěstovat svazky se zahraničními spolky účastníků boje proti nacismu, opatrovat odkaz národního boje za svobodu a rovněž hájit zájmy jednotlivých členů. Spolek vyvíjel politickou, kulturní, vědeckou, výchovnou, osvětovou a sociální činnost. Organizoval schůze, přednášky, slavnosti, výstavy, divadelní a filmová představení, zájezdy a jiné kulturní akce, mohl zřizovat spolkové knihovny, čítárny, vydávat časopis, soustřeďovat archivní, literární a dokumentační materiály o činnosti účastníků boje proti nacismu, navazoval a udržoval styky se zahraničními skupinami, mohl podávat návrhy veřejné správě a legislativě. Dále svaz pořádal spolkové sbírky a doplňoval státní péči o opuštěné, nemajetné a nemocné členy, vdovy a sirotky po členech a padlých, poskytoval bezúročný úvěr potřebným, zajišťoval rekreaci pro členy, zastupoval zájmy členů před úřady a získával zákonnou úpravu výhod pro své členy.

Členy spolku se mohli stát českoslovenští státní občané, kteří byli účastníky bojů za první světové války v letech 1914–1919 (legionáři ve smyslu zákona č. 462/1919 Sb. zák. a nař.,¹ italská domobrana a dobrovolníci z let 1918–1919 ve smyslu příslušných vládních nařízení) anebo se zúčastnili bojů v řadách Rudé armády do roku 1922. Dále ti, kteří byli osobami činnými v podzemní bojové organizaci nebo osobami politicky činnými v zahraničním boji, v obou případech po dobu tří měsíců, nebo po dobu kratší, pokud byli vězněni, internováni, odvečeni; i ti, jež sice nebyli organizováni v bojové skupině, ale vykonali hrdinský čin nebo skutek vážně ohrožující chod válečného hospodářství. Členy se mohli stát i účastníci národního povstání se zbraní v ruce, účastníci pražského povstání, kteří se v době od 5. do 8. května 1945 účastnili ozbrojených bojů nebo vykonávali pomocné vojenské úkoly. Rovněž ti, kteří byli v době od 21. května 1938 do 4. května 1945 omezeni na osobní svobodě vězněním, internováním, odvečením pro bojovou nebo politickou činnost nebo z důvodů politické, národní, rasové nebo náboženské persekuce, trvalo-li omezení tři měsíce, nebo dobu kratší, pokud došlo k újmě na zdraví. Členy svazu se stávali příslušníci československých zahraničních vojsk, partyzánských útvarů, mezinárodních brigád a španělské republikánské armády nebo českoslovenští státní občané, kteří konali mezi 30. zářím 1938 a 9. květnem 1945 vojenskou službu v některé ze spojeneckých armád. Do svazu vstupovali rovněž pozůstalí po výše uvedených osobách a to i tehdy, pokud zemřela po 5. květnu 1945, vždy však jen jediný rodinný příslušník (manžel nebo manželka, děti, osvojení, druh nebo družka, rodiče a sourozenci). Čestným členem in memoriam byl každý padlý nebo umučený účastník prvního nebo druhého boje za svobodu.

---

¹ Zákon č. 462/1919 Sb. zák. a nař., o propůjčování míst legionářům.

Po sloučení organizací do Svazu bojovníků za svobodu v celozemském měřítku následovalo slučování těchto spolků i na místní úrovni.

Místní jednota Svazu bojovníků za svobodu v Horšovském Týně byla ustavena na slučovací schůzi konané dne 18. července 1948 za účasti 94 členů horšovskotýnských poboček Československé obce legionářské,² Svazu osvobozených politických vězňů a pozůstalých po politických vězních (SOPVP),³ Svazu národní revoluce⁴ a Sdružení českých partyzánů.⁵ Ustavující valná hromada se konala v sále hostince Myslivna v Horšovském Týně dne 21. listopadu 1948. Na ní odstoupil přípravný výbor a byli zvoleni funkcionáři, předsedou se stal Václav Šperl. Nově ustavená organizace ve své činnosti navázala především na působení dosavadního Svazu osvobozených politických vězňů.⁶

Místní jednotu bylo možné ustavit v každé obci, kde by se sdružilo alespoň dvacet členů. Jednota také mohla se souhlasem ústředního výboru (ÚV) Svazu bojovníků za svobodu působit pro několik obcí, jak tomu bylo i v případě horšovskotýnské jednoty. Jednotu spravovala valná hromada, členská schůze, výbor jednoty a předsednictvo jednoty. Valná hromada představovala nejvyšší správní orgán jednoty, posuzovala a schvalovala činnost výboru jednoty, volila předsedu, devět členů výboru, čtyři náhradníky výboru a dva revizory. Valná hromada dále sledovala hospodaření, projednávala a schvalovala rozpočet a výroční účty jednoty. Na valných hromadách konaných každoročně nejdéle do konce března volila své zástupce do vyšších orgánů svazu. Členské schůze se měly svolávat alespoň jednou za dva měsíce, na nich funkcionáři podávali zprávy o činnosti, projednávali běžné věci týkající se členů jednoty a také usnesení výboru jednoty. Konávaly se na různých místech: např. v hostinci Na rozcestí, restauraci Myslivna, v sále kina či v hostinci Rudá hvězda.

Výkonným orgánem jednoty byl výbor, jenž mj. vybíral členské příspěvky od členů jednoty a podle hospodářského řádu vydaného ústředním výborem SBS odváděl příslušné podíly tomuto ústředí a přijímal podle prověřovacího řádu nové členy na základě vyplněných a doložených členských přihlášek. Prověřovací řád určoval ustavení prověřovací komise, která prověřovala činnost jednotlivců a skupin do 9. května 1945 a měla zajistit to, že za člena SBS byla přijata pouze osoba, jež vyhovovala plně podmínkám stanov. V případě negativní revize již dříve přijatých členů prověřovací komise podávala výboru jednoty návrhy na zrušení členství u těchto členů. Výbor jednoty mohl dále vylučovat členy pro hrubé porušení členských povinností podle disciplinárního řádu a ohlašoval přerušení nebo zrušení členství (úmrtí, vystoupení ze spolku) ústřednímu výboru. Výbor jednoty připravoval návrhy pro valnou hromadu a členské schůze, vysílal zástupce na krajské a okresní konference, spravoval jmění a fondy, schvaloval pokladní zprávu, sestavoval rozpočet na další rok a výroční účty jednoty předkládal valné hromadě. Stanovy jednoty ukládaly, aby byl její výbor v kontaktu s místním akčním výborem Národní fronty (MAF NV) a místním národním výborem a dále s okresním a krajským orgánem Svazu bojovníků za svobodu, jimž předával zprávy o činnosti jednoty, o organizačních a členských záležitostech a od nichž přijímal instrukce pro činnost jednoty. Výbor volil ze svého středu předsednictvo, a sice místopředsedu, jednatele, pokladníka, zapisovatele a matrikáře. Při horšovskotýnské jednotě působil rovněž agitačně

---

² Československá obec legionářská, odbočka Horšovský Týn zahájila činnost 28. října 1946, Zemský národní výbor v Praze schválil její stanovy 23. prosince 1947. Na své mimořádné valné hromadě konané 7. listopadu 1948 byla odsouhlasena likvidace pobočky ke dni 14. listopadu 1948.

³ Odbočka Svazu osvobozených politických vězňů a pozůstalých po obětech nacismu v Horšovském Týně byla ustanovena 10. března 1946, Zemským národním výborem v schválena 17. prosince 1946. Likvidována byla na mimořádné valné hromadě konané dne 7. listopadu 1948.

⁴ Svaz národní revoluce, odbočka Horšovský Týn pracovala již od roku 1946, Zemským národním výborem v Praze byla schválena 28. dubna 1948.

⁵ Na výzvu krajského předsednictva v Plzni byl ustaven přípravný výbor pro založení pobočky Sdružení českých partyzánů v Horšovském Týně dne 11. dubna 1948.

⁶ Oficiální zkrácený název organizace SOPVP.

propagační referent a sociální referent, od roku 1963 též knižní referent, budovatelský nebo zemědělský referent a archivář. Výbor jednoty se podle stanov scházel k řádným schůzím vždy jednou za měsíc. Předsednictvo jednoty se mělo scházet jedenkrát za čtrnáct dní a provádět úkoly, kterými jej pověřil výbor jednoty, svolávalo výbor a připravovalo pro něj zprávy a návrhy a stanovovalo program jednání, zároveň vyřizovalo nejnutnější organizační věci týkající se obvodu působnosti jednoty a podávalo o nich zprávy výboru. Všechny písemnosti a oznámení jednoty podepisoval předseda nebo místopředseda a jednatel, ve finančních záležitostech též pokladník. V majetku horšovskotýnské jednoty byl cyklostyl, psací stroj a knihy, později motocykl.

Výborové schůze horšovskotýnské jednoty projednávaly např. organizaci různých oslav (novoroční slavnosti sirotků a polosirotků, oslavy výročí Velké říjnové socialistické revoluce a Slovenského národního povstání), dále zajišťovaly plnění úkolů vzešlých z jednání okresního akčního výboru Národní fronty, spolupráci se Svazem, s jednotnými zemědělskými družstvy (JZD) v okolních obcích, napomáhaly jejich zakládání, zabývaly se otázkami zemědělské výroby, sledovaly průběh dodávek, zajišťovaly pomoc při žních. Na výborových schůzích se připravovaly společenské a kulturní akce, místní jednota pořádala Mezinárodní pamětní dny odboje, Týden boje proti fašismu, zájezdy do Chotiměře na Fučíkovy oslavy, připravovala besedy, politické referáty a hodnotila uskutečněné akce. Na výborových schůzích se zpracovávaly kandidátky a jejich návrhy pak schvaloval okresní akční výbor Národní fronty, členové SBS byli delegováni do různých komisí a aktivů, agitovalo se k získávání nových členů do jiných složek NF. Důležitou součástí jednání byla kontrola vybírání členských příspěvků, získávání členů pro odběr svazového periodika Hlas revoluce, závazky k odpracování brigádnických hodin a ke sběru určitého množství odpadových surovin. Z jednotlivých členů byly sestavovány pracovní skupinky, tzv. úderky, které zajišťovaly např. vybírání členských příspěvků nebo plnění brigádnických hodin.

Kolem roku 1950 vrcholily aktivity jednoty spojené s budováním JZD. Místní jednota se angažovala při založení osmi jednotných zemědělských družstev a udržovala patronát nad JZD v širším okolí (Bezděkov, Buková, Mašovice, Meclov, Mezholezy, Mírkovice, Ostromeč, Otov, Poběžovice, Polžice, Semošice, Srby, Věvrov). Na činnost těchto JZD dohlížel určený člen jednoty, který pak zpracovával zprávy o vývoji ve svěřeném JZD. Jednotou uzavírané závazky se týkaly i převodů JZD na vyšší typy těchto družstev. Vzorová družstva představovala JZD v Mezholezích a JZD v Bukové, protože devadesát procent jejich členů pocházelo z řad Svazu bojovníků za svobodu.

Na celostátní konferenci konané ve dnech 17. a 18. listopadu 1951 došlo ke sloučení českého Svazu bojovníků za svobodu se slovenským svazem do jediné organizace působící v rámci celé Československé republiky a nazvané Svaz protifašistických bojovníků (SPB). V téže době se řešily důležité záležitosti i v rámci horšovskotýnské jednoty. Mimořádná schůze výboru jednoty konaná 17. listopadu 1951 se zabývala problémem nízké účasti členů na poslední členské schůzi. Po rozboru situace došli představitelé jednoty k názoru, že čítá příliš vysoký počet členů z rozsáhlé části okresu, a proto se usnesli na oddělení pohraniční oblasti a zřízení samostatné jednoty se sídlem v Hostouni ke dni 25. listopadu 1951. Stávající jednota v Horšovském Týně se rozhodla, že členské schůze se budou konat střídavě v Horšovském Týně a v Semněvicích. Zároveň bylo určeno, že jednota v Horšovském Týně převezme do valné hromady úkoly okresního výboru a na valné hromadě bude zvolen okresní výbor a výbor místní jednoty.

Pro snazší organizaci činnosti horšovskotýnské jednoty došlo k jejímu dalšímu rozdělení na následující místní jednoty. Koncem roku 1954 byla založena samostatná místní jednota Svazu protifašistických bojovníků v Mezholezích (28 členů), začátkem roku 1955 v Bělé nad Radbuzou (24 členů) a rovněž měla být založena samostatná místní jednota v Meclově (46 členů). O nové místní jednotě SPB v Meclově se však znovu jednalo v lednu

1963 s tím, že horšovskotýnská jednota bude čítat 54 členů a meclovská 44 členů a že ustavující schůze proběhne 15. března 1963. Snahy o ustavení samostatné místní jednoty SPB v Bělé nad Radbuzou se datují od roku 1952, kdy byl již připraven první seznam členů připadajících v úvahu pro založení nové místní jednoty SPB. Po projednání s městským výborem KSČ a MAV NF v Bělé nad Radbuzou zde byla ustavena dne 8. ledna 1955 místní jednota pro 25 členů z Bělé nad Radbuzou a nejbližšího okolí.

V roce 1950 měla horšovskotýnská jednota 250 registrovaných členů, před svým rozdělením v roce 1954 čítala 181 členů, 120 členů v roce 1960 a 104 členů v roce 1968.

Zasedání ÚV SPB konané 22. června 1957 v Praze rozhodlo o ustavení dokumentárních komisí v krajích, jež měly za úkol shromažďovat dokumentaci. Soustředění archivního a muzejního materiálu z druhého národního odboje a jeho svoz do Památníku osvobození v Husově ulici v Praze byl ostatně zahájen již záhy po skončení války, a to na základě rozhodnutí porady zástupců ministerstev, kulturních institucí a organizací sdružujících účastníky prvního a druhého odboje.⁷

V říjnu 1962 došlo k přejmenování místních jednot SPB na místní organizace SPB (od roku 1969 na ČSPB – Český svaz protifašistických bojovníků) a v roce 1974 na základní organizace ČSPB.

Kritika dosavadní činnosti jednoty spočívající ve sběru odpadových surovin na úkor osvětové práce zazněla na členské schůzi konané v listopadu 1968, kde se členové začali opětovně oslovovat „bratři“. V ovzduší přechodného uvolnění politické situace v Československu se v dubnu 1968 dostal na program členské schůze záměr zřízení okresního výboru v Horšovském Týně a členové při té příležitosti rozhodli připravit rezoluci o soudržnosti svazu a o jeho rozdělení na sekce.

V roce 1990 byla organizace přejmenována na Český svaz bojovníků za svobodu. V průběhu devadesátých let byly postupně změněny stanovy tak, že členem nemohou být nejen příslušníci bývalých fašistických organizací, ale ani bývalí členové Státní bezpečnosti. Protože se ČSPB v očích odpůrců komunistického režimu zdiskreditoval svojí prokomunistickou a prosocialistickou orientací a spornou personální politikou (šlo především o vylučování některých účastníků protinacistického odboje s antikomunistickými postoji), řada příslušníků protinacistického odboje jej odmítala.

Český svaz bojovníků za svobodu – místní organizace Horšovský Týn dosud oficiálně neukončil svoji činnost. Sídlo organizace není z dochovaného archivního materiálu známé.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Archivní fond Svaz protifašistických bojovníků – místní organizace Horšovský Týn vznikl na základě vnitřního přesunu z archivního fondu Svaz protifašistických bojovníků – okresní výbor Horšovský Týn (čj. SOAP/010-0668/2016 ze dne 1. září 2016). Archiválie tohoto archivního fondu byly převzaty ve dvou přírůstcích. Dne 8. ledna 1960 (přírůstková kniha jej nezaznamenává) archiv převzal zprávy o činnosti jednoty a okresního výboru, zprávy a hlášení, členské přihlášky, dále písemnosti blíže nazvané pouze „spisy“, „pošta a různé“, členské přihlášky – prověřovací komise, zápisy ze schůzí, prezence schůzí, písemnosti týkající se sociálních a organizačních záležitostí, pracovní plány a korespondenci – vše z let 1945–1958. Součástí tohoto přírůstku byl a v seznamu předaných spisů je zvlášť poznamenán „dopis ze SSSR“ týkající se hrobu sovětského občana, tato archiválie je uložena pod poř. č. 17 (dokumentace, evidence a údržba válečných hrobů). Druhé doložené převzetí archiválií proběhlo 30. prosince 1965, v přírůstkové knize je zaznamenáno pod číslem přírůstku 2/1966. Vzhledem k časovému rozsahu a obsahu archiválií předpokládáme další předání archiválií

⁷ Soustředění archivního a muzejního materiálu, *Hlas osvobozených : týdeník Svazu osvobozených politických vězňů*, 1945, ročník 1, č. 5 (3. 8), nestr.

z činnosti horšovskotýnské místní organizace SPB do archivu, které však není písemně zaznamenané.

O ukládání spisů u původce se nedochoval žádný doklad, podací deník neobsahuje ukládací znaky. Některé archiválie jsou označeny barevnou tužkou číslem lomeným druhým dvojcíslím letopočtu, nejedná se však o čísla jednacích (ta v podacím deníku jsou odlišná), nýbrž zřejmě o pořadí dokumentu v pořadači. Organizace měla k dispozici Spisový a skartační plán pro vyřazování písemností organizací a sekretariátu Svazu protifašistických bojovníků, který je součástí Směrnice pro vyřazování (skartaci) písemností Svazu protifašistických bojovníků z 8. prosince 1959, platné od 1. ledna 1960, a podle něhož měl v místních jednotách dokumenty opatřovat skartačními znaky předseda nebo jednatel výboru. Dochované dokumenty však nenesou známky aplikace tohoto předpisu.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Archivní fond Svaz protifašistických bojovníků – místní organizace Horšovský Týn obsahuje archiválie pocházející z let (1945) 1948–1968.

Manipulační seznam druhého typu byl pro uvedený archivní fond zpracován na základě souhlasného stanoviska ředitele SOA v Plzni čj. SOAP/008-0200/2017 ze dne 10. února 2017. K jeho tvorbě se přistoupilo z toho důvodu, že archivní fond Svaz protifašistických bojovníků – místní organizace Horšovský Týn je fondem neuzavřeným, jelikož organizace (v roce 1990 přejmenovaná na Český svaz bojovníků za svobodu Horšovský Týn) dosud neukončila oficiálně svoji činnost. Zpracování archivní pomůcky si vyžádal stálý zájem badatelů o předkládání archiválií z tohoto archivního fondu.

Priora se vyskytují u poř. č. 13 (evidence členstva), poř. č. 14 (návrhy na vyznamenání), poř. č. 17 (dokumentace válečných hrobů, jejich evidence a údržba) a poř. č. 30 (tisková dokumentace). V evidenci členstva se dochovaly i přihlášky do organizací Sdružení československých zahraničních vojáků II. odboje v Československé obci legionářské, Svazu protifašistických bojovníků a Svazu národní revoluce, tedy do organizací, které se sloučily do Svazu bojovníků za svobodu a jejichž členové se stali členy Svazu bojovníků za svobodu. Rovněž poř. č. 14 obsahuje seznamy vyznamenaných členů Svazu osvobozených politických vězňů, které byly předány nástupnickému spolku. Průs poř. č. 17 je součástí dokumentace válečných hrobů, poř. č. 30 obsahuje mezi dokumentací i výstřižky z časopisu Hlas revoluce z roku 1947.

Jako základní kritérium pořádacího schématu byla zvolena, jak je obvyklé při pořádání institucionálních fondů, diplomatická klasifikace dokumentů. Manipulační seznam se tedy primárně člení na spisový materiál (ten dále na registraturní pomůcku a spisy), tiskovou a fotografickou dokumentaci.

Spisy zpracovatelka uspořádala do věcných skupin na základě Spisového a skartačního plánu pro vyřazování písemností organizací a sekretariátu Svazu protifašistických bojovníků, který je součástí Směrnice pro vyřazování (skartaci) písemností Svazu protifašistických bojovníků z 8. prosince 1959, platné od 1. ledna 1960. Tento spisový a skartační plán člení dokumenty do následujících agend: sekretariát předsedy (mj. pokyny, směrnice, prohlášení a usnesení orgánů KSČ, NF, SPB, zápisy ze schůzí předsednictva a výborů, okresní konference, styk a spolupráce s ostatními orgány NF); zvláštní úkoly (např. návrhy na vyznamenání odbojářů, přihlášky členů, seznamy odbojových skupin); právní a osobní agenda (evidence zaměstnanců, poradenská a intervenční služba, odškodnění); zahraniční styky; agitačně propagační oddělení (mj. dokumenty, materiály a propagace výstav, dokumentární vzpomínky); sociální oddělení (mj. pomoc členům při jednání s úřady); organizační oddělení (zápisy o průběhu akcí, hmotné zabezpečení, revize).

Po formální stránce je manipulační seznam druhého typu zpracován podle metodického

pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatku čj. SOAP/006-1300/2014 a dále podle metodického návodu č. 1/2013 odboru archivní správy a spisové služby ministerstva vnitra č. j. MV-46913/AS-1/AS-2013.

Archivní fond neobsahuje písemnosti vzniklé z činnosti místní pobočky svazu v úplnosti. Dochované archiválie pocházejí pouze z prvních dvaceti let činnosti pobočky. Mladší písemnosti archivu nebyly nikdy předány a podle ústního sdělení pana Václava Ledviny z Okresního výboru Českého svazu bojovníků za svobodu Domažlice jsou nezvěstné.

Během pořádání nebyly vyřazeny žádné archiválie. Metráž archivního fondu se během pořádání nezměnila. Jazykem archiválií je čeština a ruština. Archivní fond je nepoškozený, dochován je torzovitě.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Zpracovaný archivní fond vznikl z činnosti horšovskotýnské organizace Svazu bojovníků za svobodu v Horšovském Týně (1948–1951) a Svazu protifašistických bojovníků v Horšovském Týně (1951–1968). Archiválie lze využít pro dva různé směry bádání – jednak z nich lze částečně rekonstruovat obraz činnosti místní organizace v prvních dvaceti letech její existence a jednak lze využít ke zdokumentování prvního a druhého odboje a osudů jeho účastníků (poř. č. 13 a 18). Písemnosti dokládají též péči o památná místa odbojů.

Uceleně spisy zobrazují vývoj organizace na pozadí politických změn, zřetelné je zejména soustředění činnosti na pomoc při zřizování jednotných zemědělských družstev. Nicméně hlavním úkolem spolku se jevilo i nadále dokumentování odboje, spolčování jeho členů a osvětová činnost, v jejímž rámci byly pořádány vzpomínkové akce, oslavy, besedy apod.

V souvislosti s ochranou osobních údajů podle zákona o archivnictví⁸ je třeba upozornit na poř. č. 13 a 18, jimiž označené spisy obsahují vyplněné osobní dotazníky historicko-dokumentační akce (a tedy i osobní a osobní citlivé údaje), většinou však půjde o již nežijící osoby.

Archiválie obsahující údaje související s činností organizace lze vyhledat i v dalších archivních fondech, např. Svaz protifašistických bojovníků – okresní výbor Horšovský Týn, Český svaz bojovníků za svobodu – okresní výbor Domažlice, Městský národní výbor Horšovský Týn, Národní fronta – okresní výbor Horšovský Týn, Národní fronta – okresní výbor Domažlice (uloženy ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně) a Svaz protifašistických bojovníků – krajský výbor Plzeň (uložen ve Státním oblastním archivu v Plzni).

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně archivní fond Svaz protifašistických bojovníků – místní organizace Horšovský Týn uspořádala a archivní pomůcku zpracovala Mgr. Radka Kinkorová.

V Horšovském Týně dne 10. října 2017

Mgr. Radka Kinkorová

---

⁸ § 37 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů.

Seznam použitých pramenů a literatury

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně, fond *Okresní národní výbor Horšovský Týn* (EL NAD 150), karton č. 90, inv. č. 307, spolky dle spolkového katastru.

MACHATKOVÁ, Raisa – KŘEŠŤAN, Jiří. Pořádání spolkových archivů, *Archivní časopis*, 2005, I., roč. 55, s. 1–25.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
ČsOL	Československá obec legionářská
ČSPB	Český svaz protifašistických bojovníků
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
fsn	fotografie na papírové podložce
inv. č.	inventurní číslo
JZD	jednotné zemědělské družstvo
KSČ	Komunistická strana Československa
MAV NF	místní akční výbor Národní fronty
MO	místní organizace
NF	Národní fronta
poř. č.	pořadové číslo
ppr	podací protokol
Sb. (zák. a nař.)	Sbírka (zákonů a nařízení)
SBS	Svaz bojovníků za svobodu
SČP	Sdružení českých partyzánů
SNR	Svaz národní revoluce
SOA	státní oblastní archiv
SOPV	Svaz osvobozených politických vězňů a pozůstalých po obětech nacismu
SOPVP	Svaz osvobozených politických vězňů a pozůstalých po politických vězních
SPB	Svaz protifašistických bojovníků
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
Svazarm	Svaz pro spolupráci s armádou
ÚV	ústřední výbor

I. Spisový materiál**A) Registraturní pomůcka**

1	Podací deník	1948–1964	ppr 1
---	--------------	-----------	-------

B) Spisy**Sekretariát předsedy**

2	Pokyny směrnice, usnesení a prohlášení krajského výboru organizace zaslané na vědomí	1950-1962	kar 1
---	--	-----------	-------

3	Pokyny, směrnice, usnesení a prohlášení okresního výboru organizace zaslané na vědomí	1953–1962	kar 1
---	---	-----------	-------

4	Pokyny, směrnice, usnesení a prohlášení Okresního akčního výboru Národní fronty Horšovský Týn a Okresního výboru Národní fronty Horšovský Týn zaslané na vědomí	1950–1960	kar 1
---	---	-----------	-------

5	Zápisy z členských a výborových schůzí, valných hromad	1948–1968	kar 2
---	--	-----------	-------

6	Plány práce, závazky	1950–1961	kar 2
---	----------------------	-----------	-------

7	Zprávy o činnosti, hlášení	1950–1963	kar 2
---	----------------------------	-----------	-------

8	Obsazení funkcionářských míst	1952–1960	kar 2
---	-------------------------------	-----------	-------

9	Ustavení Místní jednoty SPB v Bělé nad Radbuzou	1952–1955	kar 2
---	---	-----------	-------

10	Spolupráce s dalšími místními jednotami	1955–1961	kar 2
----	---	-----------	-------

11	Soutěže místních jednot	1951–1961	kar 3
----	-------------------------	-----------	-------

12	Patronát nad JZD	1950-1954	kar 3
----	------------------	-----------	-------

Zvláštní úkoly

13	Evidence členstva, osobní materiály, členské přihlášky (včetně dotazníků o činnosti v odboji), seznamy členů, kartotéka členů, osobní záznamy pro kartotéku 1948	(1945) 1947–1963	kar 3
----	--	------------------	-------

14	Seznamy vyznamenaných, návrhy na vyznamenání	(1947) 1948–1962	kar 3
----	--	------------------	-------

Agitačně propagační oddělení

15	Propagační materiál, odběr časopisu Hlas revoluce	1955–1961	kar 3
16	Propagační akce (vzpomínkové akce, Mezinárodní pamětní dny odboje 1955–1961, Týden boje proti fašismu 1954–1961, osvětová činnost 1958–1960, promítání filmů 1955–1960, besedy 1954–1960, aktivity učitelů 1957, akce 11. duben – den mezinárodní solidarity 1953–1954, nástiny projevů, referáty, hudební skladby, rezoluce)	1953–1961	kar 3
17	Dokumentace válečných hrobů, jejich evidence a údržba (1946) 1948–1962 (mj. 6 fotografií hrobů na horšovskotýnském hřbitově, hroby příslušníků Sovětského svazu, hroby padlých v 1. světové válce)	1948–1962	kar 3
18	Dokumentace (seznam bývalých politických vězňů, seznam památných míst, soutěž Vzpomínkové a dokumentární práce – Kovář Josef: Terezín, poznatky ze židovského ghetta, dotazníková historicko-dokumentační akce – vyplněné dotazníky včetně 28 fotografií dotazovaných: Küssner, Vojtěch, Svatuška, Albl, Dvořák Václav, Dvořák Vladimír, Dvořák Josef, Gondorčín, Vokáčová, Zelenka, Konop, Blažek, Malý, Cingroš Stanislav, Loukota, Lokvenc, Miler, Cingroš Jaroslav, Králíček, Berka, Zuzanda, Zuzandová, Pacák Jaroslav, Tesař, Zajíc, Pacák Václav, Unger, Čermák)	1955–1961	kar 4
19	Agitace pro volby do národních výborů	1954–1960	kar 4
20	Žňové kampaně	1954–1960	kar 4
21	Brigády členů	1951–1958	kar 4

Sociální oddělení

22	Pomoc členům v sociálních záležitostech	1950–1961	kar 4
23	Povolení k vycestování do zahraničí	1958	kar 4
24	Stížnosti prezidentu republiky	1951–1955	kar 4
25	Soudní stíhání členů	1951–1958	kar 4

Organizační oddělení

26	Hmotné prostředky místní jednoty	1948–1961	kar 4
27	Účetní a finanční záležitosti	1953–1963	kar 4
28	Revize v místní jednotě	1954–1955	kar 4
29	Pořádání zábav a vystoupení	1950–1958	kar 4

II. Tisková dokumentace

30	Stanovy jednoty SBS, Organizační příručka – prověřovací řád SBS, Funkcionář 1958–1959, Obrazová služba SPB, Protifašistický bojovník – pomůcka pro masově-politickou práci 1955–1957, Organizační věstník SBS 1951, Přísaha SPB, brožura Věrní odkazu protifašistického boje – proti novému fašismu a válce 1955, Organizační pokyny SPB 1954, Zprávy předsednictva ÚV SPB 1960, výstřižky Hlas revoluce 1947, 1959, Za socialistickou vesnici 1958	(1947) 1948–1960	kar 4
----	---	------------------	-------

III. Fotografická dokumentace

31	Oslavy 15. výročí bojů o Duklu 4. října 1959 v Horšovském Týně	1959	fsn 1–11
32	Návštěva gen. Ludvíka Svobody v Horšovském Týně	[1961]	fsn 12–18
33	Oslava 9. května v Poběžovicích	[1959]	fsn 19–29

Název archivní pomůcky:	Svaz protifašistických bojovníků – místní organizace Horšovský Týn
Značka archivního fondu:	SPB MO H. Týn
Časové rozmezí:	(1945) 1948–1968
Počet evidenčních jednotek:	34 (1 podací protokol, 4 kartony, 29 fotografií na papírové podložce)
Rozsah v bm:	0,44
Stav ke dni:	10. 10. 2017
Zpracovatel archivního fondu:	Mgr. Radka Kinkorová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Mgr. Radka Kinkorová
Počet stran:	14
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Radka Kinkorová dne 10.10. 2017 čj. SOAP/010-0607/2017